

SUMMAR

5. – 7. september 2025, piatok – nedela

XXXIX. číslo, I. ročník – Vydané v Banskej Bystrici

Meniny majú Regina, Alica & Marianna

Z DOMOVA

V Národnej rade sa vyskytla žltáčka. Kancelária zákonodarného zboru pre Aktuality.sk vyvrátila informáciu, že sa vírusovou hepatitídou typu A nakazil zamestnanec jedálne, stravovacie zariadenie však uzavreli.

Slovenské elektrárne sú najväčšou firmou na Slovensku, vyplynulo z rebríčka top 50 firiem magazínu Forbes. V prvej päťke sa za elektrárňami ocitli Volkswagen Slovakia, Kia Slovakia, Slovnaft a Slovenská sporiteľňa.

Šéf Slovenského plynárenského priemyslu sa vzdal funkcie. Vojtech Ferencz pôsobil ako generálny riaditeľ a predseda predstavenstva od novembra 2023, na výsledky podniku je hrdý, priblížila SITA.

Národné centrum zdravotníckych informácií spustilo registráciu na očkovanie vakcínami proti novému variantu ochorenia COVID-19. Termíny začne pridelať koncom septembra, doplnila TASR.

Žltáčka komplikuje situáciu v nemocnici v Nitre, infekčná klinika slúžiaca celému kraju je plná. Infekčné chorých vybavujú ambulantne, hospitalizujú iba nakazených hepatitídou typu A, informovalo MY Nitra.

Pri Nedožeroch-Brezanoch napadol medveď 27-ročného muža, poranenia po stredajšom incidentne mu ošetrili v nemocnici. Trenčianska krajská polícia na sociálnej sieti vyzvala obyvateľov na opatrnosť.

Nevidiaci športovec vystúpil na najvyššiu horu Turecka. Príbeh Pavla Kériho z Liptova, ktorý bez zraku s pomocou kamaráta zdolal 5 137 metrov vysokú biblickú horu Ararat, priniesla verejnoprávna STVR.

BRUSEL CHCE CHRÁNIŤ DETI, ALE ZNIČÍ SÚKROMIE

V mediálnom priestore ožila sporná legislatívna iniciatíva Európskej únie, ktorá môže znamenať koniec digitálnej obdoby listového tajomstva. Bezprecedentný a neodôvodnený zásah do súkromia 450 miliónov ľudí však väčšina štátov podporuje.

Návrh nariadenia s názvom Regulácia na prevenciu a boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí, skrátene CSAR, predstavila ešte v roku 2022 švédka eurokomisárka pre vnútorné záležitosti Ylva Johanssonová. Vtedy však nezískala potrebnú podporu.

Tému oživilo predsedníctvo Dánska v Rade Európskej únie, ktoré CSAR zvolilo za prioritu. Návrh zatiaľ podporuje 19 štátov vrátane Slovenska, pozície ostatných chce Kodaň ustáliť do 12. septembra, aby hlasovanie prebehlo už 14. októbra, informuje euronews a Politico.

Hoci koncept stojí na myšlienke ochrany maloletých v kyberpriestore, predpokladaná implementácia potiera súkromie elektronických komunikácií. Tie by mal Brusel na základe nového aktu monitorovať umelou inteligenciou cez národné policajné agentúry. Iniciatíva počíta s najinvasívnejšou metódou skenovania online konverzácií, ktorá by vstupovala aj do šifrovaných správ v aplikáciách ako Messenger, WhatsApp či Signal a ich obsah kontrolovala ešte pred enkrypciou najneskôr od roku 2030. Dôveru okrem nedokonalosti systémov umelej inteligencie, ktoré môžu vyhodnotiť fotky z dovolenky či čierny humor ako závadný obsah, či oslabenia enkrypcie však nezbudzuje ani politický rozmer a potenciál kontroly opozície. Politici budú totiž podľa portálu Fight Chat Control pod zámienkou služobného tajomstva z kontroly vyňať.

ZO SVETA

Počet obetí nedelňého zemetrasenia v Afganistane stúpol na 2 205, zranených evidujú 3 640 ľudí. Podľa ABC News poskytuje vláda Talibanu prežívším úkryt v podobe stanov a potrebnú humanitárnu pomoc.

Organizácia spojených národov vyzýva na zákaz surrogácie. Praktika náhradného materstva podľa Reem Alsalemovej porušuje práva žien a detí, ako uviedla osobitná spravodajkyňa pre násilie páchané na ženách vo svojej správe.

Najmenej 60 obetí si vyžiadalo potopenie lode v Nigérii. Počas utorkového rána preťažené plavidlo prevážajúce viac ako 100 pasažierov na vodnej nádrži Kainji narazilo do potopeného stromu, doplnila al-Džazíra.

Vladimir Putin a Si Ťin-pching diskutovali o transplantáciách orgánov a ich potenciáli zaručiť dlhovekosť. Konverzáciu ruského a čínskeho prezidenta na oslavách v Pekingu zachytili zapnuté mikrofóny, uviedla stanica BBC.

Portugalsko malo vo štvrtok štátny smútok v reakcii na stredajšiu nehodu lanovky v Lisabone, pri ktorej zahynulo 17 ľudí a 21 utrpelo zranenia. Miestne úrady začali vyšetrovať príčinu vykoľajenia obľúbenej turistickej atrakcie, píše Reuters.

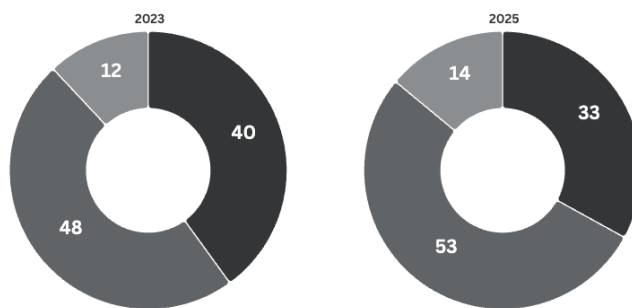
Izrael kontroluje 40 percent mesta Gaza, oznámil Tel Aviv s dôvetkom, že operácia pokračuje v štvrti Zeitoun a Sheikh Radwan a jej cieľom je oslobodenie rukojemníkov a zvrhnutie Hamasu, informoval portál France 24.

Talianska polícia vyšetroje kauzu falošnej pornografie, ktorej obeťou sa stala aj premiérka Giorgia Meloniová. Stránka s manipulovanými fotografiami mala 700-tisíc odberateľov, priblížil bruselský denník Politico.

Viac ako polovica všetkých Poliakov nesúhlasí so vstupom Ukrajiny do Severoatlantickej aliance

Medzi rokmi 2023 a 2025 došlo popri zmene spoločenských nálad k oslabeniu intenzívnej podpory Kyjeva zo strany Varšavy.

■ Súhlas. ■ Nesúhlas. ■ Nevie sa vyjadriť.

Prieskum sa uskutočnil v dňoch 29. až 30. augusta 2025 na reprezentatívnej vzorke 1 069 opýtaných. Zdroj: IBRIS/Rzecpospolita/Kyiv Independent

Chcete odovzdať ľuďom skutočnú hodnotu?
Aj vy môžete mať inzerát v denníku SUMMAR!

Napište nám správu na e-mailovú adresu
inzercia@summar.sk

Stojí za pozretie: Sedem (1995)

Druhý film z tvorby uznávaného režiséra Davida Finchera dlhodobou patriaci medzi najlepšie hodnotené kinematografické diela na svete patrí medzi špičku svojho žánru a ani strašidelný podtón by nemal odradiť žiadneho nadšenca sveta strieborného plátna.

Sedem sa odohráva v upršanom meste bez mena, kde sa ako myšlienkové protipóly stretávajú dosluhujúci detektív William Somerset stvárnený Morganom Freemanom a mladý, arrogantný detektív David Mills, ktorého si zahral Brad Pitt.

Dej sa točí okolo série vražd odkazujúcich na sedem smrteľných hriechov podľa učenia katolíckej Cirkvi. Ich verné, brutálne vyobrazenie sa zakorenilo v povedomí verejnosti a *Sedem* získal hororový nádych, hoci ide o mysteriózny triler. Odľahčujúco potom pôsobia skromné humorné vsuvky.

Preto Fincher kladie dôraz na myšlienkové pochody a motivácie tajomného zločinca Johna Doea viac než na strašenie diváka. Na plátne otvára morálne dilemy, ako aj kontroverzné otázky potratov alebo spravodlivosti. Ťzkostný stav neistoty vytvára nielen externou bezradnosťou pri odhľadovaní páchatela, ale aj hádkami medzi protagonistami.

Majstrovskú precíznosť po stránke vizuálu, dialógov i zvukovej kulisy korunuje koncovka filmu, ktorá v jednom bode predstavuje vyvrcholenie dramatickej eskalácie i bodku za rozpracovanou ideovou líniou.

Retrospektívne možno 127-minútový film označiť za skvost a jedno z tých diel, ktoré definovali 90. roky 20. storočia ako desaťročie najlepších filmov doteraz. Každopádne jeho sledovanie vyžaduje určitú dávku vyspelosti myslenia.

Celkové hodnotenie: 9,5/10

• Martin Minka

KULTÚRA

Vo veku 91 rokov zomrel vo štvrtok Giorgio Armani. Taliansky návrhár sa preslávil so svojim módnym domom Armani, jeho majetok podľa The Economic Times presahoval 12 miliárd eur.

Ludvík Pytlíček ukradol najzácnejšiu československú známku Johannovi Kleinovi, rozhodol Okresný súd v Semilách v spore medzi detmi zosnulého českého filatelistu a dedičmi holandského zberateľa.

Pytlíčkovci tvrdia, že ich otec štvorkorunu s prevrátenou potlačou z roku 1919 od Kleina kúpil v Tokiu v roku 1991, proti rozsudku sa odvolávajú, píše iDnes.cz. Znáмок existuje len osem až dvanásť, majú hodnotu niekoľkých stoviek tisíc eur.

VEDA & TECHNIKA

Rusko zablokovalo telefonáty cez WhatsApp a Telegram. Tvrdí, že sú zneužívané na podvody. Od 1. septembra musí byť vo všetkých mobiloch predinštalovaná aplikácia Max, nad ktorou má Moskva kontrolu, píše Reuters.

Adobe Premiere prichádza na smartfóny iPhone zadarmo, verzia aplikácie na úpravu videí pre Android má prísť neskôr a v oboch prípadoch nahradí okresanú mobilnú verziu Premiere Rush, objasnil portál The Verge.

Výsledky o vysokom množstve DNA v proticovidových vakcínach vychádzajú z nesprávnych metód, uviedla Slovenská akadémia vied. O škodlivom obsahu dlhodobu rozpráva vládny splnomocnenec Peter Kotlár, pripomínajú Aktuality.sk.

KREŠŤANSTVO

Lev XIV. prijal na súkromnej audiencii Jicchaka Herzoga. Pápež na stretnutí s izraelským prezidentom apeloval na prímerie a riešenie konfliktu v Pásme Gazy, priblížil server Vatican News.

Jubilejný rok prilákal do Ríma doposiaľ 24 miliónov pútnikov, celkovú účasť medzi 24. decembrom 2024 a 6. januárom 2026 Vatikán odhaduje na 30 miliónov ľudí, uviedol server Katolisch.

Televízia LUX v nedeľu odvysielala svätorečenie Carla Acutisa a Piera Giorgia Frassatiho v priamom prenose z Vatikánu. Vysielanie začne v štúdiu o 09.20 hod., informovala TK KBS.

ŠPORT

Slovenská futbalová reprezentácia zdolala Nemecko 2:0 v úvode kvalifikácie na majstrovstvá sveta 2026 v skupine A. V dueli sa proti favoritovi presadili Dávid Hancko a Dávid Strelec, ako napísal Sportnet.

Amanda Anisimovová postúpila do semifinále US Open cez Igu Swiatekovú. Americká tenistka poľskej súperke výsledkom 6:4, 6:3 oplátila zahanbujúcu prehru 0:6, 0:6 z finále tohtoročného Wimbledonu, pripomenula stanica Sky Sports.

Do semifinále US Open sa prebojoval Jannik Sinner, taliansky obhajca titulu zdolal Lorenza Musettiho v troch setoch 6:1, 6:4 a 6:2. O finále zabojuje v sobotu s Felixom Auger-Aliassimem z Kanady, doplnil The Guardian.

Do tretice všetko dobré

SUMMAR si počas letných mesiacov doprial naoko slušnú dávku voľna. Aj po druhom reštarte systému stopa vydaní vychladla a august zostal bez kontaktu s čitateľmi. Ako vždy, tak i teraz platí, že sa žiadne koktejlové voľno na pláži nekonalo.

August bol plodný na riešenia problémov, ktoré nás zamestnávali niekoľko mesiacov. A keďže by ich zoznam bol zbytočne dlhý a pre bežného čitateľa viac ako nezaujímavý, predstavíme vám len zmeny najviditeľnejšie a tie, na ktoré sme osobitne hrdí.

Hlavička internetovej stránky funguje naprieč všetkými podstránkami a vždy vráti čitateľa na domovskú stránku. Dátum v hlavičke sa podarilo opraviť a redakcia upustila od zobrazovania menín, ktoré zostane exkluzívnym prvkom newslettera.

Pribudli tiež dlho plánované sekcie vyzývajúce čitateľov i nových návštevníkov, aby dobrovoľne prispeli na činnosť denníka SUMMAR, prihlásili sa na odber newslettera a upozornili na tlačové chyby. Úpravami prešla aj podstránka O projekte.

Sériu zlepšení završilo premiestnenie obsahu stránky, ktorý sa odteraz nachádza priamo na doméne summar.sk a nie summar.sk/WordPress, čo si mohli všimnúť niektorí čitatelia a táto chyba uberala na profesionálnom imidži stránky.

Po štyroch mesiacoch zdokonaľovaní, zlepšovania a opráv môžeme spokojne prehlásiť, že SUMMAR je hotový po všetkých stránkach a môže sa stať rovnocenným súperom v boji o čitateľa. Či sa osvedčí, to ukáže len čas.

Ďakujeme vám za prejavenu trpezlivosť a priazeň. Prajeme vám i sebe nový týždeň plný vytrvalosti!

• Martin Minka